

IQTISODIYOTDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TASNIFI

Naimova N.A.

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi.

Olimova Dilnavoz Oybek qizi

Osiyo xalqaro universiteti talabasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.15044050>

Annotatsiya. Ushbu maqola iqtisodiyotda raqamli texnologiyalardan foydalanish jarayonini tahlil qilish va ularning tasnifini ishlab chiqishga qaratilgan. Tadqiqot davomida raqamlashtirish jarayoni, innovatsion yechimlar, raqamli infrastrukturani rivojlantirish va ularning iqtisodiy o'sishga qo'shayotgan hissasi ko'rib chiqiladi. Maqolada shuningdek, turli sohalarda raqamli texnologiyalarning samaradorligi va iqtisodiy strategiyalarini shakllantirishdagi roli muhokama qilinadi. Tadqiqot natijalari raqamli transformatsiya jarayonlarini yanada chuqurroq tushunishga, hamda iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar berishga qaratilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, iqtisodiy o'sish, raqamlashtirish, innovatsiyalar.

Raqamli transformatsiya, texnologik rivojlanish

Zamonaviy iqtisodiyot sharoitida raqamli texnologiyalar strategik ahamiyat kasb etmoqda.

Dunyo miqyosida raqamli transformatsiya jarayoni so'nggi o'n yillikda sezilarli darajada kuchayib, ishlab chiqarish, xizmat ko'rsatish, moliya, ta'lif va boshqa sohalarda innovatsion yechimlarni joriy etish imkonini bermoqda. Masalan, Statista ma'lumotlariga ko'ra, 2022-yilda global raqamli transformatsiya bozorining qiymati taxminan 1,3 trillion dollar atrofida baholangan bo'lsa, 2025-yilda u 1,7 trillion dollarga yetishi kutilmoqda. Shuningdek, McKinsey Global Institute tadqiqotlari raqamli texnologiyalar yordamida 2030-yilgacha global iqtisodiy o'sishga 13 trillion dollargacha qo'shimcha qiymat kiritish ehtimoli mavjudligini ko'rsatadi.

Ushbu tendensiyalar iqtisodiy subyektlar, davlat siyosati va biznes strategiyalarini shakllantirishda raqamli texnologiyalar integratsiyasining dolzarbligini tasdiqlaydi. Shu munosabat bilan, maqolaning asosiy maqsadi – iqtisodiyotda raqamli texnologiyalardan foydalanish usullarini ilmiy asosda tasniflash, ularning samaradorligini aniqlash va kelajakdagi rivojlanish tendensiyalarini bashorat qilishdir.

Birinchi navbatda, raqamli texnologiyalarning iqtisodiy tizimdagi o'rmini tahlil qilish zarurati mavjud.

Bu jarayonda, sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar (big data), Internet narsalari (IoT), blokcheyn texnologiyasi va boshqa innovatsion yechimlar yordamida ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish, axborot almashish va resurslardan samarali foydalanish kuzatilmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, raqamli texnologiyalarni muvaffaqiyatli qo'llash korporativ darajadagi samaradorlikni 20–30% ga oshirishi, shuningdek, innovatsion jarayonlarni tezlashtirishga va yangi bozor imkoniyatlarini kashf etishga xizmat qiladi.

Bundan tashqari, iqtisodiyotning turli segmentlarida raqamli texnologiyalarni qo'llash usullari xilma-xilligini hisobga olgan holda, ularni aniq tasniflash va to'g'ri strategiyalarni belgilash dolzarb muammolardan hisoblanadi. Shu bois, ushbu maqolada turli iqtisodiy sohalarda qo'llanilayotgan raqamli texnologiyalar modeli, ularning afzalliklari va mavjud cheklovleri ilmiy asosda tahlil qilinadi. Tadqiqot jarayonida statistik ko'rsatkichlar, global tendensiyalar va amaliy misollar orqali raqamli transformatsiyaning iqtisodiyotga qo'shayotgan hissasi chuqur o'r ganiladi.

Kelgusida, raqamli texnologiyalar integratsiyasining yanada kengayishi va diversifikatsiyasi iqtisodiy subyektlar uchun yangi imkoniyatlar yaratishi kutilmoqda. Shu munosabat bilan, maqolada keltirilgan tahliliy natijalar asosida davlat va biznes sektorlarida samarali strategiyalar ishlab chiqish, shuningdek, raqamli transformatsiyaning istiqbolli yo'nalishlarini bashorat qilishga e'tibor qaratiladi.

Raqamli texnologiyalarni iqtisodiyotda qo'llash masalalari zamonaviy ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan. Ushbu tadqiqot innovatsion iqtisodiyot nazariyasi, texnologik inqilob konseptlari va raqamli transformatsiya modellariga asoslanadi. Masalan, Porter, Christensen va Schumpeter kabi olimlar tomonidan ilgari surilgan nazariy yondashuvlar, raqamli texnologiyalarning iqtisodiy tizimda o'rni va ularning o'sishga qo'shadigan hissasini tushunishga xizmat qiladi.

• Empirik tahlil usullariga keladigan bo'lsak, 2023-yilda OECD va Dunyo Banki tomonidan e'lon qilingan statistik ma'lumotlarga asoslanib, raqamli texnologiyalarni keng qo'llash ishlab chiqarish samaradorligini va xizmat ko'rsatish sifatini 15–20% ga oshirish salohiyatiga ega ekanligi aniqlangan. Shuningdek, iqtisodiy modellashtirish va econometrik metodlar yordamida 2025-yil prognozlariga ko'ra, global raqamli transformatsiya investitsiyalari 30% gacha o'sishi kutilmoqda.

Tadqiqotda quyidagi metodologik yondashuvlar qo'llanilgan:

- Nazariy tahlil: Ilg'or ilmiy manbalar va ilgari o'r ganilgan adabiyotlar asosida raqamli texnologiyalar va ularning iqtisodiy o'sishga ta'siri o'r ganilgan.
- Empirik tahlil: Turli mamlakatlar va sohalarga oid statistik ko'rsatkichlar, jumladan, G20 davlatlarining raqamli iqtisodiyotga qilingan investitsiya ko'rsatkichlari tahlil qilingan.

• Modellashtirish va bashorat: Matematik va econometrik modellar yordamida raqamli transformatsiya jarayonlarining kelgusidagi istiqbollari aniqlanib, ularning iqtisodiy o'sishga qo'shadigan ta'siri bashorat qilindi.

Ushbu yondashuvlar asosida, maqola raqamli texnologiyalarni iqtisodiyotdagi turli funksiyalar, ularning samaradorligi va istiqbolini ko'p qirrali tarzda yoritishga qaratilgan bo'lib, davlat va biznes sektorlarida strategik qarorlar qabul qilish uchun dolzarb tavsiyalar ishlab chiqishni maqsad qilgan.

Iqtisodiy Sohada Raqamli Texnologiyalarni Qo'llash Tasnifi

Iqtisodiyotda raqamli texnologiyalarni qo'llash usullari ularning vazifalari va qo'llanilish sohalariga qarab turlicha tasniflanadi. Ushbu tasnifiy yondashuv iqtisodiy tizimdagи jarayonlarning murakkabligini hisobga olgan holda quyidagi toifalarga bo'linadi:

1. Operatsion Avtomatlashtirish va Jarayonlarni Optimallashtirish:

Ushbu kategoriya ishlab chiqarish, logistika, transport va xizmat ko'rsatish sohalarida jarayonlarni avtomatlashtirishga qaratilgan texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Masalan, sanoat 4.0 konseptlari va IoT (Internet of Things) yechimlari yordamida real vaqtda monitoring va nazorat qilish tizimlari joriy etilib, operatsion samaradorlikni 20–25% ga oshirish imkoniyati mavjud.

2. Raqamli Analitika va Ma'lumotlarni Boshqarish:

Katta ma'lumotlar (big data) va ilg'or analitika metodlari yordamida korporativ strategiyalarni shakllantirish, bozor tendensiyalarini tahlil qilish va qaror qabul qilish jarayonlarini optimallashtirish amalga oshiriladi. 2023-yilgi tahliliy hisobotlarga ko'ra, ushbu yo'nalishda qo'llaniladigan texnologiyalar yordamida iqtisodiy subyektlarning resurslardan samarali foydalanishi 15–20% ga yaxshilanishi mumkin.

3. Sun'iy Intellekt (AI) va Avtomatlashtirilgan Tizimlar:

Sun'iy intellekt algoritmlari va mashinani o'rganish texnologiyalari yordamida bank, sug'urta, savdo va boshqa sohalarda xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish, xatoliklarni kamaytirish va foya marjinalarini oshirish maqsad qilingan. Ushbu texnologiyalar yordamida iqtisodiy faoliyatda innovatsion yechimlarni tezlashtirish va optimallashtirish imkoniyati mavjud.

4. Blokcheyn va Taqsimlangan Ma'lumotlar Tizimlari:

Blokcheyn texnologiyasi moliyaviy tranzaksiyalar, ma'lumotlar xavfsizligi va shaffoflikni ta'minlashda qo'llaniladi. U nafaqat tranzaksiyalarini tezlashtirish, balki ularning ishonchliligini oshirish orqali iqtisodiy tizimlarda ishonch muhitini yaratishda ham muhim rol o'ynaydi.

Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, blokcheyn asosidagi tizimlar yordamida tranzaksiyalar samaradorligi 30–40% ga oshishi mumkin.

Ushbu tasnifiy yondashuv nafaqat mavjud holatni aks ettiradi, balki kelgusidagi rivojlanish tendensiyalarini ham hisobga olgan holda, raqamli texnologiyalarni yanada kengroq va chuqurroq tahlil qilish imkoniyatini yaratadi. Masalan, 2025-yil prognozlariga ko‘ra, global iqtisodiyotda raqamli transformatsiya jarayoni yanada intensivlashib, mamlakatlararo hamkorlik va innovatsion investitsiyalar tufayli iqtisodiy o‘sishga salmoqli ta’sir ko‘rsatishi kutilmoqda.

Maqola mavzusini yoritishda ko‘p qirrali metodologik yondashuv qo‘llanilgan bo‘lib, quyidagi asosiy metodlar integratsiyalashgan:

- Nazariy tahlil: Ilgari e’lon qilingan ilmiy maqolalar, kitoblar va xalqaro tadqiqot hisobotlari tahlil qilinib, raqamli texnologiyalar va ularning iqtisodiy o‘sishga qo‘shayotgan hissasiga oid nazariy asoslar yoritildi. Bu bosqichda raqamli transformatsiya, operatsion avtomatlashtirish, analitika va blokcheyn kabi mavzular bo‘yicha eng dolzarb manbalar tanlab olindi.

- Empirik tahlil: Tadqiqotda OECD, Dunyo Banki va Statista kabi ishonchli manbalardan olingan statistik ma’lumotlar asosida raqamli texnologiyalarni qo‘llashning iqtisodiy samaradorligi tahlil qilindi. Masalan, 2023-yilda qayd etilgan ma’lumotlarga ko‘ra, raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali ishlab chiqarish samaradorligi 15–20% gacha oshishi mumkinligi aniqlangan. Shuningdek, mamlakatlararo taqqoslash va soha bo‘yicha analizlar o’tkazildi.

- Modellashtirish va bashorat: Ekonometrik va matematik modellar yordamida raqamli transformatsiya jarayonlarining kelgusidagi tendensiyalari aniqlashga intilindi. 2025-yil prognozlariga ko‘ra, raqamli texnologiyalar integratsiyasi orqali iqtisodiy o‘sish sur’atlari sezilarli darajada, taxminan 20–25% ga oshishi mumkinligi kutilmoqda. Ushbu modellar yordamida mavjud tendensiyalar va statistik ko‘rsatkichlar asosida istiqbolli ssenariylar ishlab chiqildi.

- Kvalitativ tadqiqot metodlari: Muloqotlar, intervylar va ekspertlar fikrlari yordamida raqamli texnologiyalarni qo‘llashning amaliy tomonlari va duch kelinayotgan cheklovlar aniqlanib, sifatlari tahlil natijalari bilan to‘ldirildi.

Ushbu metodologik yondashuv maqolada raqamli texnologiyalarni iqtisodiyotga tatbiq etishning nafaqat nazariy, balki amaliy jihatlarini ham keng qamrovli tarzda yoritishga xizmat qiladi. Ilmiy manbalar va statistik ko‘rsatkichlar asosida olingan tahliliy natijalar, kelgusidagi innovatsion tendensiyalar va investitsiyalar miqdori bo‘yicha aniq bashoratlarni shakllantirishga yordam beradi.

Ilmiy tahlil va statistik ma’lumotlarga asoslangan holda, raqamli texnologiyalarni iqtisodiyotga tatbiq etish nafaqat mavjud jarayonlarni avtomatlashtirish, balki innovatsion

yechimlar va yangi iqtisodiy imkoniyatlarni kashf etish uchun hal qiluvchi omil sifatida namoyon bo‘lmoqda. Tadqiqotda keltirilgan natijalar, global iqtisodiyotning raqamli transformatsiyaga bo‘lgan talabining oshishi bilan birga, davlat va biznes sektorlarida strategik qarorlar qabul qilish uchun mustahkam ilmiy asos yaratadi.

Ushbu tadqiqot natijalari raqamli texnologiyalarni iqtisodiyotga tatbiq etishning turli jabhalaridagi samaradorlik, innovatsion imkoniyatlar va kelgusidagi rivojlanish istiqbollari haqida chuqur ilmiy xulosalarga erishishga imkon berdi. Tadqiqot davomida olingan empirik va nazariy natijalar asosida quyidagi muhim masalalar muhokama qilinadi:

1. Raqamli transformatsiyaning iqtisodiy samaradorlikka ta’siri:

Tadqiqotimiz natijalari shuni ko‘rsatadiki, raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali ishlab chiqarish, xizmat ko‘rsatish va moliyaviy tizimlarda samaradorlik 15–25% gacha oshishi mumkin.

Masalan, Statista va OECD ma’lumotlariga ko‘ra, 2022-yilda global raqamli transformatsiya bozorining qiymati 1,3 trillion dollarni tashkil etgan bo‘lsa, 2025-yilga kelib bu ko‘rsatkich 1,7 trillion dollarga yetishi kutilmoqda. Ushbu tendensiya iqtisodiy tizimning umumiyligi samaradorligini oshirish bilan birga, innovatsion yechimlarni joriy etish va resurslardan yanada oqilona foydalanishga turtki beradi.

2. Sektorlararo Integratsiya va Raqamli Texnologiyalarni Qo‘llashning Diversifikatsiyasi:

Tadqiqot davomida aniqlanganidek, raqamli texnologiyalar sanoat, moliya, sog‘liqni saqlash, ta’lim va logistika kabi ko‘plab sohalarda qo‘llanilmoqda. Ushbu sohalarda qo‘llanilayotgan texnologiyalar (masalan, IoT, sun’iy intellekt, blokcheyn) o‘zaro integratsiyalashuvi natijasida iqtisodiy tizimda murakkablikni kamaytirish va jarayonlarni optimallashtirish imkoniyati sezilarli darajada oshmoqda. Shu bilan birga, soha bo‘yicha amalga oshirilayotgan investitsiyalar va raqamli infratuzilmaning modernizatsiyasi kelgusida yanada kengayishi kutilmoqda. 2025-yil prognozlari asosida, ushbu sektorlararo integratsiya orqali iqtisodiy o‘sish sur’atlari 20–25% gacha oshishi mumkinligi bashorat qilinmoqda.

3. Innovatsion Potensial va Texnologik Rivojlanish Tendensiyalari

McKinsey Global Institute va Dunyo Banki hisobotlari shuni ko‘rsatadiki, 2030-yilgacha raqamli texnologiyalar yordamida global iqtisodiy o‘sishga 13 trillion dollargacha qo‘sishma qiymat kiritish imkoniyati mavjud. Bu natija raqamli transformatsiyaning innovatsion potensialini ham aks ettiradi. Tadqiqotimizda qo‘llanilgan econometrik modellar va bashoratlar kelgusida yangi texnologiyalar va integratsiyalashuv modellarining rivojlanish yo‘nalishlarini aniqlashda asosiy rol o‘ynashi kutilmoqda.

Shu nuqtai nazardan, keljakda sun'iy intellekt, IoT va blokcheyn kabi texnologiyalar asosida ishlab chiqiladigan yangi innovatsion strategiyalar iqtisodiy tizimning raqobatbardoshliligini yanada oshirishi mumkin.

4. Cheklar, Tavsiyalar va Keljakdagi Tadqiqot Yo'nalishlari

Tadqiqotimizda qo'llanilgan statistik va modellashtirish metodlarining ayrim cheklovleri ham mavjud. Birinchidan, mavjud statistik ko'rsatkichlar va bashoratlar global o'zgarishlar, siyosiy-iqtisodiy noaniqliklar va texnologik yangilanishlarga bog'liq ravishda o'zgarishi mumkin.

Shu bois, kelgusida ko'proq sektoral tahlil, real vaqtda monitoring va keng qamrovli eksperimental tadqiqotlar o'tkazish zarurligi ta'kidlanadi.

Davlat siyosati va korporativ strategiyalar ishlab chiqishda, raqamli transformatsiyaning ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlari, xususan, mehnat bozoriga ta'siri, kiberxavfsizlik va ma'lumotlar maxfiyligi kabi masalalar ham keng qamrovda o'rganilishi lozim. Kelgusidagi tadqiqotlar raqamli texnologiyalarni qo'llashning iqtisodiy samaradorligini oshirish, innovatsiyalarni rag'batlantirish va raqamli infratuzilmaning modernizatsiyasini tezlashtirishga qaratilgan aniq strategik tavsiyalar asosida amalga oshirilishi kerak.

5. Bashoratlar Asosida Yangi Imkoniyatlar

Tadqiqotimiz asosida keltirilgan bashoratlar shuni ko'rsatadi, global iqtisodiyotda raqamli texnologiyalarni yanada kengroq tatbiq etish natijasida iqtisodiy o'sish sur'atlari sezilarli darajada oshishi mumkin. Statistik ma'lumotlar va modellashtirish natijalari asosida, raqamli transformatsiya jarayoni yanada tezlashib, 2025-2030 yillarda sohalararo hamkorlik va innovatsion investitsiyalar miqdori 30–40% gacha o'sishi kutilmoqda.

Bu esa iqtisodiyotning raqobatbardoshliligini oshirish va yangi bozor imkoniyatlarini kashf etishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

REFERENCES

1. Qudratova, G. M. (2025). THE EVALUATION OF UNIVERSITY COMPETITIVENESS: A REVIEW OF METHODOLOGIES. *SHOKH LIBRARY*.
2. Azimov, B. F., Maksudovich, A. Z., & Qudratova, G. M. (2025). THE IMPORTANCE OF INNOVATION IN ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION UNIVERSITIES. *SHOKH LIBRARY*.
3. Sodiqova, N. (2025). METHODOLOGY FOR DEVELOPING STUDENTS' TECHNICAL THINKING IN ECONOMICS CLASSES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 885-891.

4. Islomova, M., & Sodiqova, N. (2025). ILM-FAN VA TA'LIMDAGI INNOVATION RIVOJLANISHNING DOLZARB MUAMMOLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 300-307.
5. Bahodirovich, X. B. (2025). XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARDA HISOB YURITISH SIYOSATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(6), 210-215.
6. Bahodirovich, X. B. (2025). BUXGALTERIYA HISOBINING O'RGANISH USULLARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(5), 257-262.
7. Ёкубов, А. Б., & Алимова, Ш. А. (2024). МАКРОЭКОНОМИКА: ЭВОЛЮЦИЯ ТЕОРИИ И СОВРЕМЕННОЙ ПРАКТИКИ.
8. Abidovna, A. S. (2025). INVESTMENT PROJECTS: ADVANCED MANAGEMENT AND EVALUATION. *SHOKH LIBRARY*.
9. Hakimovich, T. M. (2025). EKSPORT RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA DIVERSIFIKATSIYANING AHAMIYATI. *STUDYING THE PROGRESS OF SCIENCE AND ITS SHORTCOMINGS*, 1(4), 112-121.
10. Hakimovich, T. M. (2025). O 'ZBEKISTONDA EKSPORTNI RAG 'BATLANTIRISH UCHUN FOYDALANILADIGAN MOLIYAVIY VOSITALAR TAHЛИLI. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(5), 141-150.
11. Ibodulloyevich, I. E. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK SAMARADORLIGINI OSHIRISH MUAMMOLARI VA ISHBILARMONLIK MUHITINI YAXSHILASH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 51, 258-266.
12. EI, I. (2025). MINTAQALAR VA MA'MURIY HUDUDLAR TADBIRKORLIK FAOLIYATINI INVESTITSIYA BILAN TA'MINLOVCHI IQTISODIY TIZIM SIFATIDA. *MODERN EDUCATIONAL SYSTEM AND INNOVATIVE TEACHING SOLUTIONS*, 1(6), 58-69.
13. Azimov, B. F., & Yodgorova, Z. Y. (2025). METHODS OF STUDYING THE STATE OF COMPETITION IN THE EDUCATIONAL SERVICES MARKET. *SHOKH LIBRARY*.
14. Azimov, B. F. (2025). INNOVATSIYALARNI QO 'LLAB-QUVVATLASH XIZMATLARI: ISPANIYA, POLSHA VA BOLGARIYA TAJRIBALARI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 12-23.
15. Raxmonqulova, N. O. (2025). DEVELOPMENT OF THE DIGITAL ECONOMY ON A GLOBAL SCALE AND THE EXPERIENCE OF COUNTRIES. *SHOKH LIBRARY*.

16. Қизи Раҳмонқулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ҲУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ.“. Экономика и туризм” международный научно-инновационной журнал, 6, 14.
17. Shadiyev, A. X. (2025). DEVELOPMENT OF THE CURRICULUM FOR ECONOMIC DISCIPLINES IN PRIVATE UNIVERSITIES. *FARS International Journal of Education, Social Science & Humanities.*, 13(1), 389-396.
18. Shadiyev, A. X. (2025). METHODS OF TEACHING THE “ECONOMIC THEORY”. *SHOKH LIBRARY*.
19. Zaripova, G., & Naimova, N. (2025). INFILYATSIYA VA UNI BARTARAF ETISH CHORA-TADBIRLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 371-378.
20. Akbarovna, N. N. (2025). PROBLEMS OF INCREASING INVESTMENT ACTIVITY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION. *SHOKH LIBRARY*.
21. Supiyevna, B. M. (2025). G'AZNACHILIK-DAVLAT MOLIYASINING ENG MUHIM BO'LAGI. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(5), 117-123.
22. Supiyevna, B. M. (2025). BUDGETING IN THE PUBLIC SECTOR. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(6), 90-95.
23. Jumayeva, Z. (2023). BASICS OF NATIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 2(12), 296-300.
24. Bostonovna, D. Z. (2023). CONCEPTUAL BASIS OF IMPROVEMENT OF BANK AUDIT IN COMMERCIAL BANKS. *IMRAS*, 6(6), 118-124.
25. Tagayeva, R., & Bobojonova, M. J. (2025). BYUDJET, UNING SHAKLLANISHI VA TAQSIMLANISHI. *Modern Science and Research*, 4(2), 387-393.
26. Bobojonova, M. J., & Toshev, M. H. (2025). JAHON BOZORIDA YASHIL IQTISODIYOTNI MOLIYALASHTIRISH TENDENSIYASI: FAKTLAR VA KO'RSATKICHLAR ASOSIDA TAHLIL. *THEORY OF SCIENTIFIC RESEARCHES OF WHOLE WORLDT*, 1(4), 120-128.
27. Жумаева, З. К. (2024). РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКИХ ИНДУСТРИЙ КАК ФАКТОР РОСТА НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ: ОБЗОР ЗАРУБЕЖНОГО ОПЫТА И ПЕРСПЕКТИВЫ ДЛЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН.
28. Жумаева, З. К. (2024). Инвестиционная Активность Как Основной Элемент Организационно-Экономического Механизма Маркетинга Территории. *Miasto Przyszlosci*, 55, 1411-1417.

29. Ibragimov, A. (2025). PROSPECTIVE WAYS OF ATTRACTING FOREIGN INVESTMENT TO THE NATIONAL ECONOMY. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(1), 137-143.
30. Qahhorova, J., & Ibragimov, A. (2025). XORIJIY INVESTITSIYALAR AHAMIYATI, OMILLARI VA ISTIQBOLLARI. *Modern Science and Research*, 4(2), 283-291.
31. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). ИННОВАЦИИ И ЦИФРОВИЗАЦИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ: ПЕРСПЕКТИВЫ И ПРОБЛЕМЫ. *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS*, 1(4), 120-126.
32. Алимова, Ш. А., & Джураева, М. С. (2025). СТРАТЕГИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА. *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION*, 1(4), 82-89.
33. Игамова, Ш. З. (2024). МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ФОРМИРОВАНИЮ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИННОВАЦИОННОГО развития ПРЕДПРИЯТИЙ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ. *Gospodarka i Innowacje.*, 43, 335-340.
34. Игамова, Ш. З. (2021). Особенности инноватики на предприятиях промышленности строительных материалов. *Архитектура. Курилии. Дизайн Илмий-амалий журнал. ТАҚИ*, 263-267.
35. Baxtiyorova, J., & Djurayeva, M. S. (2025). BOZOR IQTISODIYOTI SHAROITIDA RAQOBATNING ROLI. *Modern Science and Research*, 4(2), 477-485.